

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-74/2024. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-363/2021.)

Érintett szerv: Budapesti Rendőr-főkapitányság; IV. kerületi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(1) alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) panaszos beadványában sérelmezte, hogy hiába kért rendőri segítséget 2020. július 7-én, valamint 2020. szeptember 23-án szomszédja zaklatása miatt, a rendőrök érdemben nem intézkedtek. Ehhez képest, amikor a szomszéd hívott rendőrt 2021. május 7-én, a rendőrök vele szemben eljártak, és őt pszichiátriai esetként kezelték. Beszámolója szerint a rendőrök a lakásába is bementek, és „arrogáns és sértő” módon bántak vele.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos 2020. július 4-én írásban bejelentést tett, miszerint a szomszédja magánéletét sértő módon állította be a mozgásérzékelővel működő lámpáját, és agresszív, fenyegető hangnemben reagált, amikor ezt a panaszos szóvá tette. A bejelentés szerint a panaszos közölte a szomszédal, zavarja, hogy az ő lakásának és a szomszéd lakásának a területe a lámpa révén szinte össze van kötve. A bejelentésben hozzátette, hogy „Ez egy panelház, nem lehet tudni, hogy ki mit figyel meg az emeleten, és kitől mit akar”. A panaszos attól tartott, hogy szomszédja „bármire képes, ha este munkából” jön haza.

A bejelentés alapján a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály állományához tartozó D. J. r. tzs. először 2020. július 21-én ment ki a helyszínre. Ekkor a rendőr megtekintette az érintett folyosót és meghallgatta a szomszédot. A helyszínen két mozgásérzékelővel ellátott lámpa van felszerelve: az egyik a közös folyosón (pár percig ég; az

emeleten lakók kényelmét szolgálja), a másik pedig a szomszéd lakás fölött (a lakástól nagyjából másfél méter távolságból kapcsolódik fel). A szomszéd elmondása szerint a panaszos először három héttel korábban tette szóvá, hogy zavarja őt a folyosóra kihelyezett lámpa, és kérte, hogy szerelje le vagy csináljanak vele valamit. A szomszéd hiába közölte, hogy az a házhoz tartozik. Elmondta továbbá, hogy a lakása fölött lévő lámpát ő szerelte fel, mivel a folyosót megvilágító lámpa fényereje nem elég erős. A lámpát saját költségen, saját áramforrásból működtetik, és igyekeztek azt úgy felszerelni, hogy annak fénye kizárólag az ő lakásuk előterét világítsa meg, és mást ne zavarjon.

D. J. r. tzls. 2020. augusztus 1-jén ment ki ismét a helyszínre, és meghallgatta a panaszost is. A rendőri jelentés szerint a panaszos megismételte a bejelentésében leírtakat, és hozzátette, hogy a közös folyosót megvilágító lámpa is zavarja; álláspontja szerint azt is az egyik szomszéd üzemelteti, és annak is az a célja, hogy őt zavarja.

D. J. r. tzls. felvilágosította a panaszost, hogy milyen módon működnek a lámpák és kihez tartoznak, majd kérte, hogy jelezze, ha szabálysértést vagy bűncselekményt észlel. A panaszos a szóbeli tájékoztatást megértette, írásbeli tájékoztatást nem kért. Ennek tényéről a panaszos a helyszínen írásban nyilatkozott.

A fentieket követően *D. J. r. tzls.* felvette a kapcsolatot a ház közös képviselőjével, aki megerősítette a szomszéd által elmondottakat. Miután a rendőr megjegyezte, hogy a közös folyosót megvilágító lámpa zavarja a panaszost, a közös képviselő közölte, hogy mivel a lámpa az ott lakókat szolgálja és senkinek az érdekét nem sérti, azt nem fogják leszerelni.

2. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos 2020. szeptember 23-án ismét írásbeli bejelentést tett. E szerint a szomszéd által – álláspontja szerint jogellenesen – felszerelt lámpát a korábbi rendőri intézkedést követően sem szerelte le, az továbbra is jelen van az ő „személyes terében”. A panaszos úgy gondolta, hogy a szomszédja a lámpát „bentről irányítja, Ő odaáll az ajtó elé és úgy irányítja, a jelzőfény már a földszinten kezdődik, és amíg valaki be nem megy a lakásába, addig ég a jelzőfény”. Hozzátette továbbá, hogy szomszédja „üvöltve megfenyegette”, hogy meg fogja ölni, mert neki „ők nem kellettek”, miközben a kezében lévő rollert felé tartotta.

A Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a bejelentés alapján intézkedés nem történt, mivel nem merült fel olyan új körülmény, amely rendőr kiküldését igényelte volna. A panaszos bejelentése – a Rendőrkapitányság álláspontja szerint – kizárólag az érintettek közötti megromlott viszonyon alapul, nem pedig jogellenes cselekményen. A parancsnoki kivizsgálás kiemelte, hogy a szomszéd „fenyegető” kijelentése – a körülmények ismeretében – nem volt több, mint a panaszossal szembeni indulat verbális kifejezése, abból valós szándéokra következtetni nem lehetett. A panaszost írásban értesítették arról, hogy nem merült fel olyan új körülmény, amely intézkedési kötelezettséget keletkeztetett volna.

3. A rendelkezésre álló információk alapján a panasz szerint a 2023. május 7-ei intézkedésre valójában 2023. április 26-án került sor.

2021. április 26-án bejelentés érkezett, miszerint egy nő késsel fenyegetett meg egy férfit az érintett házban. A bejelentés alapján *B. B. P. r. törm.*, *B. P. J. r. törm.*, *F. Sz. r. törm.* és *B. R. T. r. törm.* mentek ki a helyszínre.

A rendőrök meghallgatták a bejelentőt, aki elmondta, hogy a panaszossal rossz viszonyban vannak, ám ezúttal vitájuk túllépett a verbális szinten. A bejelentő beszámolója szerint, amikor be kívánt engedni egy kutyasétáltatásból visszaérkező párt a házba, a panaszos megfogta az ajtót és be akarta csukni a pár előtt, miközben azt közölte, hogy „Ide nem jönnek be! Utálom a

kutyásokat és a kutyákat.”. Végül be tudta engedni az érkező párt. Nem sokkal később, a lakásánál a panaszos egy nagyjából 40 cm pengehosszúságú konyhakéssel a kezében, kiabálva közölte, hogy „Megöllek téged és a családodat is!”. Hozzátette, hogy a panaszos a többi lakóval szemben is ellenséges.

A fentieket követően a rendőrök 19 óra 35 perckor intézkedés alá vonták a panaszost, őt igazoltatták, majd előállították. A rendőri jelentés szerint a panaszos fennhangon, felháborodva kérdezte, hogy „Mi ez itt? Mi történik? Maguk kik?”. A rendőrök ekkor azonosították magukat és közölték az intézkedés tényét és célját, valamint tájékoztatták az intézkedés releváns körülményeiről (az intézkedés során a panasztételi lehetőségekről is megadták a szükséges felvilágosítást). Az igazoltatást követően – a tényállás tisztázása érdekében – meghallgatták a panaszost történetéről. Elmondta, hogy szomszédja folyton megsérti a személyes szféráját (ezt ő 3 méter sugarú körben határozta meg), és nagyon zavarja, hogy mindig felkapcsolja a lámpát a folyosón; álláspontja szerint szomszédja szándékosan zavarja. A jelentés szerint a rendőrök megtekintették az érintett lámpákat, és megállapították, hogy azok mozgásérzékelővel működnek, amit demonstráltak a panaszos számára is. A panaszos ennek ellenére meg volt győződve arról, hogy a lámpát a szomszéd kapcsolta fel. A panaszos tagadta, hogy késsel fenyegetőzött volna.

A rendőri jelentés szerint az intézkedés során további két lakó jelezte a rendőröknek, hogy a panaszossal nekik is volt már konfliktusuk. Elmondták, hogy egyiküket egy alkalommal ökölrel fenyegette a panaszos, míg a másikat leköpte.

Mivel az intézkedés során a panaszos kijelentései és viselkedése arra utaltak, hogy mentális problémái lehetnek, mentőt kértek a helyszínre. A menőszolgálat munkatársai 20 óra 35 perckor értek a helyszínre. A mentősök tájékoztatását követően megvizsgálták a panaszost, majd közölték, hogy a pszichiátriára fogják szállítani további kivizsgálás céljából. A panaszost – részleges ruházatátvizsgálást követően – kórházba vitték. Mivel további eljárási cselekményre nem volt szükség, a panaszost a kórházból, igazolás ellenében 20 óra 50 perckor szabadon bocsátották.

A Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a rendőri létszámot a bejelentett erőszakos cselekmény indokolta. *B. B. P. r. törm.* jelentésében hozzátette, hogy azokban az esetekben, amikor feltételezhető, hogy agresszív, fegyverrel rendelkező személlyel szemben kell intézkedni, azt a Budapesti Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központja kiemelt prioritással kezeli.

Szemben a panaszos állításával, nem törték rá az ajtót a panaszosra, kopogtatásra önként lépett ki a lakásából; a rendőrök nem léptek a lakás területére. *B. B. P. r. törm.* jelentésében kiemelte, hogy a panaszos az intézkedés során szóvá tette, hogy a rendőrök az ő lakásához tartozó térben tartózkodnak, értelmezése szerint lakása előtti folyosórész az ő személyes tere. A rendőrök az intézkedést a Szolgálati Szabályzat 5. §-a (1) bekezdésének megfelelően, az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelezettséget teljesítve kezdték meg. Az intézkedés során a rendőrök „személyeskedő hangnemet kerülve, végig konfliktuskezelő eljárási gyakorlatot betartva” kommunikáltak a panaszossal, a feltett kérdések – szemben a panaszos állításával – kizárólag a bejelentés valóságtartalmának tisztázására irányultak.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy az intézkedő rendőrök pontosan milyen módon kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben, és pontosan hogyan bántak vele az intézkedés során.

3. A rendelkezésre álló orvosi dokumentáció szerint a panaszos alapvetően korának megfelelő egészségi állapotban volt. Mindemellett – ahogy azt a panaszos által megküldött egyik

ambuláns lap kiemeli – „paranoid attitűd” jellemzi, „Gondolkodása ép, tartalmilag paranoid töredékek észlelhetőek”.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján elmondható, hogy a rendőrök a panaszos bejelentéseit megfelelően kezelték, kellő mértékben tisztázták a tényállást, és ahhoz mérten megadták a szükséges felvilágosítást. *Álláspontom szerint e tekintetben visszásság nem történt.*

2. Pontosán nem tisztázható, hogy miként indult és hogyan zajlott a 2021. április 26-ai intézkedés, annak során milyen módon bántak a panaszossal, illetve milyen magatartást tanúsított a panaszos (valóban indokolt volt-e a pszichiátriára való szállítása). A bejelentő levelek, a megküldött orvosi dokumentáció, továbbá a rendőrségi adatszolgáltatás alapján körvonalazódó tényállás azonban erősen arra utalnak, hogy a panaszos tévesen értékelte a bejelentése alapjául szolgáló körülményeket, mentális állapota pedig valóban megkérdőjelezhető volt. *Ennek megfelelően a Rendőrkapitányság álláspontját fogadtam el, és úgy foglaltam állást, hogy a rendőri intézkedés – a megfogalmazott sérelmek tekintetében – visszásságot nem okozott.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos